

energo

Téma

€misia 2013 / Ako stráviť 105 miliónov?
Zisky z predaja povoleniek
rozdelenú Ficovu vládu.

Rozhovor

**Jozef Legény, Dalkia / Teplárenstvo nutne
potrebuje reflexiu o svojom mieste
v energetickej politike štátu.**

Servis

**Energia pre obce / Samosprávy a elektro-
nické aukcie energií. Zmeny dodávateľov,
verejné súťaže a dodávky tepla.**

To najťažšie v energetike zvládame hravo

Experti na hospodárske právo

Infraštruktúra, priemysel a povoľovanie priemyselných prevádzok |
Energetika a regulačné činnosti | Stavebné právo a nehnuteľnosti |
Všeobecné obchodné a občianske právo

NH Hager Niederhuber Advokáti, Cintorínska 3/a, 811 08 Bratislava, Slovensko
tel: + 421 2 32 78 64 - 11, fax: + 421 2 32 78 64 - 41, office@nhp.sk

NH Wien
Bratislava
Praha
București

NH Hager Niederhuber Advokáti

energo1 / 2012
Ročník I.**Adresa redakcie:**Cintorínska 3/A, 811 08 Bratislava
Slovenská republika**Telefón:**

02 327 864 30

Email:

redakcia@energie-portal.sk

Web / Online formulár:

www.energoportal.sk

Predplatné:Dana Feketeová
redakcia@energie-portal.sk
0944 348 596**Šéfredaktor:**

Tomáš Ferenčák

Redaktori:Radovan Kazda
Luboš Mikuška**Odborný redaktor:**

Bernhard Hager

Vydavateľ:Energo Press s.r.o.
Cintorínska 3/A, 811 08 Bratislava
IČO: 44 750 480
DIČ: 2022821911**Jazyková redakcia:**

Juliána Knapová

Design:BofoStudio
Proficreas**Grafická úprava:**

BofoStudio

Tlač:

Kníhtlač Gerthofer

Inzercia:Kamila Wolfová
inzercia@energie-portal.sk
0944 272 952**Evidencia:**

ISSN 1338-8975

Autorské práva:

Energo Press s.r.o.

Snímka na titulke:

© Dreamstime.com

Edito-trial verzia

V mojom predchádzajúcom domovskom médiu sa prehnané slovné hračky v textoch netešili priazni u všetkých kolegov. Pri odchode som preto dostal ultimátum. Ak ich nebudem využívať v novom mesačníku, tak som obyčajný alibista. (Tomi V., titulok prvého editoriaľu ti venujem.)

Faktom však ostáva, že spojenie edito-trial verzia nie je samoučelnosťou na úvod. **De lure** i **de Facto** vystihuje charakter prvého vydania mesačníka Energo. Pilotné číslo, ako spočiatku neplatená verzia, je útlejšie a obsahuje tak torzo plánovaného objemu strán. No pevne veríme, že ako porastie vaša priazeň k nášmu médiu, porastie i jeho rozsah a obsahová bohatosť.

(**De lure / de Facto**: Sedem klúčových zmien v novom zákone o energetike / str. 8)

So zvyšujúcim sa počtom strán tak ruka v ruke vznikne i širší priestor pre náš pravidelný úvodný **ri/port** zo sveta energetiky. Teda výber klúčových správ, ktoré by vám určite nemali újsť. Zároveň nájdeme miesto pre naše **exkluzívne** získané informácie, ich rozbor a zasadzovanie do adekvátneho **kon/textu**.

(**Ex kluzívne**: Slnčné milióny si rozdelilo 15 zariadení na Slovensku / str. 10)

Každopádne skutočný obsah mesačníka Energo je „váš biznis“. Práve preto je našou ambíciou vytvoriť fórum pre ľudí, ktorí v energetike majú isté slovo, a teda majú k nej čo povedať. Preto aj obsahová štruktúra nášho mesačníka stojí práve na **rozhovoroch**, názoroch a rôznych **uhloch pohľadu** na konkrétne **témy**.

(**Rozhovor** Jozef Legény: Teplárenstvo nutne potrebuje reflexiu o svojom mieste v energetickej politike štátu / str. 11)

Pretože práve pluralita a neošúchanosť názorov je hlavnou príčinou, prečo má dnes zmysel začínať s novým printovým médiom. Zároveň i jediným dôvodom, prečo čítať.

P.S.: Zároveň by sme radi upozornili na zmeny na našom internetovom denníku. Názov energie-portal.sk meníme na energoreport.sk. Čo sa však nemení je denne aktualizované spravodajstvo z oblasti energetiky.

Vážené čitateľky, vážení čitatelia,

veľa energie do ďalšieho mesiaca vám želá
Tomáš Ferenčák

Mesačník **energo** sa profiluje ako ekonomické a protrhové médium určené čitateľom z oblasti energofiriem, priemyslu i verejnej správy. Úlohou mesačníka je informovať o klúčových udalostiach v slovenskej energetike a príbuzných oblastiach. Pilierom redakcie je kritický pohľad na realitu - ako hlavný prejav zdravého rozumu i jediná cesta ako si zdravý rozum udržať.

TOP 7 energospráv, ktoré by vás nemali minúť

Bulharsko zaviedlo poplatok za OZE

Bulharsko zaviedlo retroaktívny poplatok za prístup k sieti pre obnoviteľné zdroje energie. Ten sa dotýka i českých a slovenských firiem, ktoré OZE zariadenie v krajine prevádzkujú. Poplatok až do výšky 39 percent v prípade solárnych elektrární poputuje bulharským distribučným spoločnostiam a Národnej elektrárrenskej spoločnosti.

Intech kúpil tepláreň v Trebišove

Trebišovskú tepláreň odkúpila bratislavská spoločnosť Intech Slovakia za takmer päť miliónov eur. Tým sa však výška investície nekončí. Investor plánuje do teplárne „vraziť“ ďalšie milióny a prejsť v Trebišove na spaľovanie biomasy. V súčasnosti Intech Slovakia pôsobí v tepelnom hospodárstve piatich miest Slovenska prostredníctvom svojej dcéry Národná Energetická.

Parlamentom prešla novela o energetickej hospodárnosti budov

Už od budúceho roka bude na Slovensku platiť bruselský „šetričiek.“ Vďaka nemu by do šiestich rokov mali všetky nové verejné budovy mať takmer nulovú spotrebu energií. Dva roky navyše majú nové private nehnuteľnosti.

Alternatívni dodávatelia ovládli pätinu trhu s plynom

Alternatívni dodávatelia plynu sa čoraz výraznejšie presadzujú na slovenskom trhu. V roku 2011 tak ich celkový podiel prekročil pätinu. Podľa údajov Ministerstva hospodárstva SR presiahol 21 percent v rámci všetkých odberateľských segmentov.

Ministerstvo financií získa SEPS

Fond národného majetku Slovenskej republiky príde o svoj podiel v spoločnosti Slovenská elektrizačná prenosová sústava. Akcie prevádzkovateľa siete prejdú pod rezort financií. Vyplývalo to z návrhu na vydanie rozhodnutia, ktorý prerokovala a schválila na septembrovej schôdzi vláda Róberta Fica.

Slovnaft bude prepúšťať

Jeden z najväčších zamestnávateľov v rámci slovenského energosektora pripravuje prepúšťanie. Úsporné opatrenia bratislavskej rafinérie by sa mali týkať približne siedmich percent zamestnancov.

Salve Group vstúpila na trh s energiami

Do dodávok energií sa pustila i finančná skupina Salve Group Petra Krištofoviča. Elektrinu a plyn plánuje dodávať pre domácnosti i malé a stredné firmy.

Beh v sandáloch a dubová päť

V pravidelnej rubrike komentujeme dve správy uplynulého mesiaca. Aplauz mesiaca získala priemerná česká rodina. O Wat(t)erloo mesiaca sa zaslúžila inscenácia Roberta Fica na tému 0,000 percentné zdraženie plynu.

Plus mesiaca

Jednoduchá a nekorektná predstava priemerného Čecha ako „osandálovaného“ muža v ponožkách je otázkou minulosti. Minimálne z hľadiska trhu s plynom. Práve to je oblasť, v ktorej priemerná česká domácnosť tú slovenskú minulý rok obehla až nevídanou rýchlosťou, sandále – nesandále.

No rozdielov medzi Čechmi a Slovákmi je totiž výrazne viac ako sandále, či snaha vyťažiť z trhu všetky výhody.

Na Slovensku stále panuje politicky živý obraz štátu ako ochrancu utlačovaných a premiéra ako

„Preto sa o Wat(t)erloo mesiaca zaslúžil práve **Róbert Fico** svojim stredajším prostonárodným divadlom. Z hľadiska dramaturgie mu totiž nebolo čo vytknúť. Predovšetkým v oblasti napínavosti výstupu. Napínalo skutočne kdekoho.“

ROZBEH NAPRIEK SANDÁLOM

Podľa poslednej správy Energetického regulačného úradu totiž počet zmien dodávateľov plynu v roku 2011 stúpol až o 335 percent. Čo len ťažko možno považovať za maličkosť. Práve priemerné české domácnosti sa na náraste podpísali kľúčovým podielom. Na svedomí mali až 99,5 percent všetkých zmien. No pozadu nezostali ani malo - či veľkoodberatelia.

Z celkového trhového koláča tak výhody liberalizácie trhu s energiami využilo až trinásť percent zo všetkých odberných miest.

Určite možno namietat, že i slovenský trh s energiami sa roztápa. No topenie ľadovca je dobrou metaforou. Minulý rok zmenilo dodávateľa 27 tisíc odberných miest, v Českej republike 362 tisíc.

Rovnako je pravdou, že Slovensko je menšie, legislatíva sa rodila

„Preto si Aplauz mesiaca tentoraz získala práve **priemerná česká domácnosť**. Konkurencia bez trhu je totiž niečo ako Disneyland na severnom póle. Poteší, no ľady neroztopí.“

pomalšie a Slováci sú v energiách konzervatívni. Napriek tomu minulý rok segment domácností skutočne pripomínal zamrznutý rybník za dedinou.

Klíže sa na ňom síce už takmer každý dodávateľ, ale strhujúcich obrátov sme sa zatiaľ nedočkali.

NAPÍNAVÉ DIVADLO

bohatera, ktorý chráni svoj ľud pred chamtivými nájazdmi cudzích elementov. V energetike napríklad i pred drancujúcimi chůtkami zahraničných akcionárov SPP.

Búchalo sa po stole, hulákalo do kamery, kládli ultimáta. Inými slovami, udialo sa všetko to, čo od štátnikov neočakávate. Dokonca v rámci jednej jedinej tlačovky.

No na prekvapenie veľký priestor neostáva. Npopulárne opatrenia Ficovho kabinetu skrátka boli na titulkách novin príliš dlho. Teda k mediálnemu výstupu sa schýľovalo už nejaký čas.

Tentoraz to schytali akcionári SPP, ktorí namiesto bežných regulačných mechanizmov ako je napríklad URISO, narazili na nefalšovanú dubovú päť slovenského národa. Namiesto

Mínus mesiaca

rokovani tak boli pranierovani za svoju nenásytosť a chamtivosť.

Premiér tak využil najlepšiu možnú príležitosť vykresliť sa ako ten bahatier, ktorý vie popularitu vytiahnuť i z nevkusného vydierania. Obzvlášť, keď celá fraškoidná scéna nejde na účet štátnej kasy.

Tomáš Ferenčák

€misia 2013

Ako stráviť 105 miliónov?

Záujem priemyslu plus postoj envirorezortu plus plány strážcov štátneho rozpočtu. Výsledok? Vzájomná zhoda to zrejme nebude. Predovšetkým, ak nejde o deklaratívne vyhlásenia do budúcnosti, ale o financie. V tomto prípade až o 105 miliónov eur z predaja emisných povoleniek. Hlavnou neznámou v rovnici tak zostáva, kam príjmy z „teplého vzduchu“ poputujú. No otáznikov sa nad predajom emisií vznáša významne viac.

Nech neodídu

Od 1. januára 2013 u nás platia nové bruselské pravidlá predaja povoleniek. Podľa novely zákona o obchodovaní s emisnými kvótami by viaceré podniky najmä z oblasti výroby elektrickej energie mali povolenky nakupovať v plnej miere. Naopak, výrobné závody by čiast' dostali zdarma. Pri kategorizácii podnikov sa však nezohľadňovala len environmentálna záťaž, ale i „mobilita“. U výrobných zariadení sa ustúpilo, ak by hrozilo, že opustia územie únie.

Výlučne pre enviro

Príjmy z emisií však vyvolali ostrý spor medzi dvomi vládnymi rezortmi, ministerstvom životného prostredia a financií. „Konkrétne podoba prerozdelenia príjmov z predaja emisných kvót EUA bude definitívne známa až po rokovaní vlády, ktorá rozhodne o zákone o obchodovaní s emisnými kvótami,“ hovorí Maroš Stano hovorca envirorezortu.

Podľa jeho slov strategickým záujmom ministerstva je, aby sa výnosy využívali výlučne na takzvané zelené projekty. „Na financovanie projektov reálne dosiahnuteľných a merateľných úspor emisií skleníkových plynov, zvyšovania energetickej účinnosti, znižovania spotreby primárnych zdrojov energie,“ konkretizuje Maroš Stano.

Čiastočne do kasy

Na druhej strane svoje plány so ziskami predstavilo aj ministerstvo financií. „Relevantné ustanovenia smernice hovoria o tom, že aspoň päťdesiat percent príjmov z predaja emisií by malo byť použitých na smernicou definované oblasti,“ reagoval tlačový odbor ministra financií Petra Kažimíra.

„U niektorých výrobcov tepla prispeje ku zvýšeniu ceny,“

Katarína Kalinayová, Trnavská teplárenská

Pre financmajstra vlády totiž balík z predaja predstavuje lákavú príležitosť, ako „latať“ deficit verejných financií bez neželaných dopadov na popularitu kabinetu.

Faktom ostáva, že Kažimírov postoj príliš hladinu verejnej mienky nerozčeril, no slabé pochopenie prejavili kupci emisných povoleniek. Predstava, že čiast' emisného balíka sa rozplynie v neadresných hĺbinách štátneho rozpočtu spoločnosti príliš nenadchla. „Považujeme zámer ministerstva financií za nečakanú ranu pod pás slovenskému priemyslu, na ktorom už v súčasnosti visí hlavné bremeno nákladov spojených s konsolidáciou verejných financií,“ zareagovali v spoločnom vyhlásení predstavitelia hneď štyroch zamestnávateľských združení.

Strach o miesta?

Pritom i v prípade predstaviteľov priemyslu nejde ani tak o princípy, ale o financie. Z emisného balíka by radi videli aspoň čiast' vo forme subvencií do povinnej ekologizácie prevádzok.

Vo svojom postoji nezostali opustení. Na stranu priemyslu sa postavila aj Americká obchodná komora v SR. Vo svojej argumentácii sa komora nevyhla i otázke zamestnanosti. Vyjadrila totiž obavy, či neúmerné zvyšovanie nákladov firmami by nevedlo k ukončeniu výroby a prepúšťaniu.

Práve dopad na nezamestnanosť je však ošemetný argument. Potenciálne rozbehnutie zatepľovacích projektov z emisných peňazí by nové pracovné príležitosti vygenerovalo.

Na druhej strane ani priemysel kritike neunikol. Podľa Greenpeace už mali producenti emisií dost' času a možností „ozeleniť“ prevádzky. „Priemysel už dostal po minulé roky dostatok povoleniek zadarmo. To im malo pomôcť investovať do ekologizácie,“ vyhlásila Lucia Szabová hovorkyňa Greenpeace CEE Slovakia.

Trvalo neudržateľný rozvoj

Tlak na ekologizáciu počas krízy je nevkusným luxusom. Bez ohľadu na to, ako sa balík z predaja emisií nakoniec prerozdolí, priemysel aj tak skončí na strane porazených.

Ak by aj celá získaná suma skončila vo forme dotácií na povinné ekologizácie prevádzok, ani zďaleka nepokryje náklady, ktoré ťaženie pod heslom trvalo udržateľného rozvoja prináša.

Nejde totiž len o kúpu emisií, či tlak na ekologizáciu výroby. Faktúra za ekobudúcnosť obsahuje výraznejšie viac nákladov. Len na prevádzku obnoviteľných zdrojov energií výrobné spoločnosti platia ročne milióny eur.

Tie je len ťažko možné označiť za dobrovoľný príspevok v prospech budúcnosti našich detí a detí našich detí. Skrátka účet za elektrinu obsahuje aj položku OZE, s ktorou sa nedá spraviť nič iné ako zaplatiť.

Ak prirátame povinné energetické audity, ku ktorým sa už prikladá i hrozba finančných sankcií, ďalšie budúce, či minulé zelené povinnosti, aj kríza pôsobí už menej pustošivo.

Nikto nepochybuje, že priemysel musí niesť zodpovednosť za svoje pôsobenie. Otázne však ostáva do akej miery sa počas prepádov výroby oplatí na spoločnosti tlačiť.

Nakoniec i pri pridelovaní balíka emisných kvót zdarma Európska únia kalkulovala, ktorý podnik sa môže zbalit' za hranice a ktorý nie.

Skúste potom uhádnuť, aké zariadenia dostali bezplatne najviac povoleniek vypúšťať emisie. A prečo elektrárne majú smolu.

(tf)

Napriek tomu, aby situácia bola ešte komplikovanejšia, ekológovia nepovažujú ani Kažimírov postoj za ideálne riešenie. Namiesto „látania“ rozpočtu sa majú prostriedky vraziť do zateplovania.

Predsa len dopad

Každopádne dopadom sa zrejme nakoniec verejnosť aj tak nevyhne. Viaceré teplárne už avizovali, že emisie sa na cenách tepla pre domácnosti podpíšu. „Časť nákladov na nákup emisných kvót je zároveň

oprávneným nákladom v cene tepla. U niektorých výrobcov tepla prispeje ku zvýšeniu ceny,“ potvrdzuje Katarína Kalinayová, vedúca oddelenia cenovej stratégie a odbytu spoločnosti Trnavská teplárenská.

Napriek tomu minimálne pre budúci rok o celoplošné zdražovanie nepôjde. Aj vďaka časovému „vankúšu.“ Množstvo bezplatne pridelených povoleniek totiž predstavuje pri teplárnach polovicu z celkového potrebného kvanta. No množstvo „zdarmakvót“ bude časom klesať.

Citeľnosť presahov do peňaženiek domácností tak bude záležať od regiónu a predovšetkým typu teplárne. Rovnako sa môžu nákupy emisií podpísať i na cenách elektriny vyrábanej v Európskej únii.

„No i na ceny tepla budú okrem nákupu emisných kvót významne vplývať aj vynútené investície. Tie budú musieť byť vynaložené práve na plnenie požiadaviek smernice o priemyselných emisiách, či pripravovanej smernice o energetickej účinnosti,“ uzatvára sa Jarmila Galandáková, hovorkyňa spoločnosti Bratislavská teplárenská.

Tomáš Ferenčák

AKO S PRÍJMAMI NALOŽIŤ?

Ministerstvo životného prostredia:
Výlučne na zelené projekty

Ministerstvo financií:
Čiastočne na zníženie deficitu

Priemysel a zamestnávateľa:
Na ekologizáciu prevádzok

Ekológovia:
Výlučne na zelené projekty pre verejnosť.

Sedem kľúčových zmien v novom zákone o energetike

Nové definície v legislatíve, silnejší dohľad nad hospodárením regulovaných subjektov, či posilnenie práv spotrebiteľov. Aj také sú výsledky zákona o energetike¹ a zákona o regulácii v sieťových odvetviach², ktoré nadobudli účinnosť 1. septembra 2012. Z mnohých zmien je potrebné spomenúť najmä sedem najpodstatnejších.

Nedefinitívne definície

Zákon o energetike zavádza množstvo nových definícií, napríklad malý podnik, či činnosť organizátora krátkodobého trhu. Za obzvlášť veľkú pozornosť však stojí pojem zraniteľný odberateľ. „Zraniteľným odberateľom elektriny v domácnosti je odberateľ elektriny/plynu v domácnosti, ktorého životné funkcie sú závislé od odberu elektriny alebo ktorý je ťažko zdravotne postihnutý a elektrinu/plyn využíva na vykurovanie“. Definícia totiž vyvoláva viacero otázok. Ako sa budú posudzovať domácnosti, ktoré sú síce závislé od odberu elektriny či plynu, no kúria iným palivom. Zároveň zákon necháva otvorenú i skutočnosť, čo je možné dnes rozumieť pod životnými funkciami, nakoľko aj dnes je teoreticky možné žiť bez elektriny.

V pravidlách trhu sa majú podrobnejšie vymedziť podmienky, za ktorých sa životné funkcie odberateľa považujú za závislé na odbere elektriny.

Malí výrobcovia elektriny

Po novom už malí výrobcovia elektriny z OZE nebudú považovaní za podnikateľov. Podľa platnej legislatívy totiž výroba elektriny OZE v malom zdroji sa nepovažuje za podnikanie v energetike, ak ročná výroba nepresiahne 1,5-násobok vlastnej skutočnej spotreby.

V tomto prípade stačí splniť len oznamovaciu povinnosť a nemusí sa žiadať o povolenie na podnikanie v energetike.

Malým zdrojom sa rozumie zariadenie na výrobu OZE s celkovým inštalovaným výkonom do desať kilowattov.

Uvedené spresnenie je obzvlášť dôležité pre domácnosti s malým počtom solárnych panelov na streche. Práve tie boli v minulosti rôznymi štátnymi orgánmi a distribučnými spoločnosťami považované za podnikateľov v energetike. Vďaka tomu museli plniť mnohé povinnosti v oblasti daní a energetiky, ktoré boli v nepomere s výkonom a výnosmi takýchto zariadení.

„Ako sa budú posudzovať domácnosti, ktoré sú síce závislé od odberu elektriny či plynu, no kúria iným palivom?“

V tejto súvislosti treba upozorniť aj na novelu zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu³. Od 1. augusta 2012 je tak elektrina z OZE vyrobená v malom zdroji oslobodená od spotrebnej dane z elektriny.

Zjednodušený povolovací režim

Dodávatelia ani obchodníci s energiami už nie sú povinní v povolovacom konaní preukazovať technické predpoklady na vykonávanie činnosti, či odbornú spôsobilosť. Odpadá i povinnosť určiť zodpovedného zástupcu, ktorý má úspešne vykonať skúšku.

Zároveň u dodávateľov a obchodníkov s energiami so sídlom v štáte Dohody Európskeho hospodárskeho priestoru bude ÚRSO pri vydávaní povolenia len skúmať, či má žiadateľ oprávnenie

dodávať energie podľa domovského štátu EHP.

V novom zákone však chýba vymedzenie, či dodávka energií zahraničnými dodávateľmi alebo zahraničným odberateľom je podnikaním v energetike na území Slovenskej republiky a vyžaduje si slovenské povolenie na podnikanie v energetike.

Zostáva tak otázne, či zahraničný subjekt, ktorý dodáva energie na Slovensko cez kompresorovú stanicu vo Veľkých Kapušanoch, či český Lanžhot alebo na týchto miestach odovzdáva energie zahraničným odberateľom, potrebuje povolenie na podnikanie v energetike na Slovensku.

Vo svetle európskeho práva ako aj zákona o energetike by zahraničný odberateľ v žiadnom prípade nemal potrebovať slovenské povolenie na podnikanie v energetike na nákup energií od slovenského dodávateľa energií. Uvedené platí aj v prípade dodávky energií zahraničným dodávateľom slovenskému veľkoobchodníkovi s energiami.

Ďalej nie je jasné, či sa Švajčiarsko považuje za štát Európskeho hospodárskeho priestoru.

Ešte kontrolnejšie ÚRSO

Podľa zákona o regulácii v sieťových odvetviach sú zmluvy a ich zmeny s hodnotou vyššou ako 100 tisíc eur medzi regulovanými subjektmi, ktoré sú súčasťou toho istého integrovaného podniku, platné až po ich predchádzajúcom schválení zo strany ÚRSO. ÚRSO schváli zmluvu, len ak zodpovedá podmienkam obvyklým

v bežnom obchodnom styku, pričom zákon neurčuje pre ÚRSO žiadnu lehotu na schválenie.

Regulované subjekty, ktoré sú súčasťou integrovaného podniku, musia na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je vyššia ako sto tisíc eur, vyhlásiť obchodnú verejnú súťaž, pokiaľ nebudú takúto zákazku obstarávať podľa zákona o verejnom obstarávaní⁴. Údaje o vyhlásení obchodnej verejnej súťaže alebo verejného obstarávania ako aj ďalšie zákonom stanovené údaje sú subjekty povinné oznámiť ÚRSO.

Ostatné regulované subjekty sú povinné oznámiť ÚRSO každú zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je vyššia ako 300 000 eur, najneskôr 30 dní po „realizácii“. Zo zákona pritom nie je zrejmé, kedy presne začína plynúť táto lehota. V metodickom usmernení ÚRSO sa realizáciou rozumie splnenie zmluvy.

Metodické usmernenie ÚRSO zároveň vysvetľuje, že ide o všetky zákazky prekračujúce uvedenú sumu bez ohľadu na to, či sa týkajú regulovanej činnosti alebo nie (vrátane napríklad upratovacích služieb).

Cenová regulácia

Cenovej regulácii podlieha nielen dodávka energie domácnostiam, ale aj malým podnikom, čo vo svetle európskej legislatívy predstavuje problematické obmedzenie liberalizácie trhu s energiami.

Ochrana odberateľov

Ochrana odberateľov je kľúčovým bodom nového zákona o energetike. Odberateľovi prislúcha okrem iného

„Ďalej nie je jasné, či sa Švajčiarsko považuje za štát Európskeho hospodárskeho priestoru.“

právo na bezplatnú zmenu dodávateľa elektriny alebo plynu v lehote do

troch týždňov od podania žiadosti, právo odstúpiť od zmluvy do 14 pracovných dní odo dňa uzavretia zmluvy a právo vypovedať zmluvu, vždy keď dôjde k zmene ceny energií, pričom zákon nerozlišuje medzi zvýšením a znížením ceny. Keďže zákon detailne upravuje obsah zmlúv o dodávke energií, bude si prípadná zmena ustanovení o obsahu zmlúv vyžadovať súhlas väčšiny v parlamente, čo predstavuje veľkú prekážku pri potrebe prispôsobenia zmluvných podmienok na – zmenenú – prax.

Unbundling

Nový zákon obsahuje nový režim možností, ako oddeliť výrobné a dodávateľské činnosti od prevádzky prenosovej (prepravnej) a distribučnej sústavy.

Oddelenie výroby a dodávky elektriny od prenosovej sústavy a distribučnej sústavy bude realizované

prostredníctvom modelu úplného oddelenia vlastníctva.

Oddelenie výroby a dodávky plynu od prepravnej siete bude možné uskutočniť využitím troch modelov – úplné oddelenie vlastníctva, vytvorenie nezávislého prevádzkovateľa siete a zriadenie nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete.

Bernard Hager

Advokát, NH Hager - Niederhuber

(Autor je spoluvlastník vydavateľstva Energo Press.)

- 1 Zákon 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 2 Zákon 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.
- 3 Zákon č. 189/2012 Z.z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 609/2007 Z.z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu.
- 4 Zákon 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Slnčné milióny si rozdelilo 15 zariadení na Slovensku

Bratislava – Známy podnikateľ s biopalivami, rakúska finančná skupina, alebo dcérska firma tradičného dodávateľa elektriny. Aj takéto mená bolo možné nájsť za firmami s rovnakými názvami ako má pätnásť solárnych zariadení, ktoré si rozdelili miliónové doplatky za elektrinu vyrobenú v roku 2011.

Tým sa však podobnosti v prepletanom solárnom biznise nekončia. Tak ako viaceré „miliónové“ solárne zariadenia spája rovnaká lokalita, tak ich firemných menovcov zblížujú totožné mená v ich štruktúrach.

Najviac ide Kosihám

Podľa údajov URSO v roku 2011 bolo na Slovensku presne pätnásť solárnych zariadení, ktoré možno označiť za miliónové. Teda doplatok za vyrobenú elektrinu v roku 2011 bol vyšší, či rovnaký ako jeden milión eur. Celkovo si tieto zariadenia rozdelia viac ako dvadsať miliónov eur.

Suverénne najvyšší doplatok za minulý rok, asi 1,82 milióna eur, získala spoločnosť Janom, ktorá prevádzkuje fotovoltaickú elektrárňu Kosihy. „Zariadenie sme kúpili od konzorcia okolo spoločnosti MyEnergy. Zámerom konzorcium bolo elektrárňu už pri výstavbe predáť. My sme sa zúčastnili na ich verejnej súťaži, kde bolo viac záujemcov,“ vysvetľuje pre energieportal.sk Ján Miškovský za firmu.

Najbližšie pod slnkom

Spoločnosť Janom však nie je v energobiznise neznámym pojmom.

Nepôsobí totiž len u nás, ale aj v Českej republike, či Čiernej Hore.

Rovnako i pri zariadení SSE – Solar nejde o veľké prekvapenie. Firmu s rovnakým názvom totiž v súčasnosti vlastní tradičný dodávateľ elektriny SSE. Zariadenie získalo doplatok 1,5 milióna eur.

Do tretice neprekvapí ani elektrárňu PV Lučenec. Vlastníkom spoločnosti s totožným názvom je energetická skupina Raiffeisen. Horšie to je už s ostatnými zariadeniami v miliónovej pätnástke. Spoločnosti s rovnakými názvami ako elektrárne totiž sú viac-menej neznáme. No o to „bližšie“ sú si tieto firmy medzi sebou.

Ilustruje to napríklad trojica fotovoltaických elektrární s názvami SE 2010 a.s., N.O.S. Construction s.r.o a Industrial Zone Kútniky a.s.. Všetky tri fungujú v obci Kútniky pri Dunajskej Strede a každá z nich získala doplatok niečo nad 1,6 milióna eur.

Známi z B.C. Invest

Podobne ako pri samotných troch elektrárňach možno nájsť spojitosti i pri rovnako pomenovaných firmách. Predovšetkým v rámci personálneho prepojenia. Napríklad Monika Nagyová, členka predstavenstva spoločnosti SE 2010, je zároveň v Dozornej rade firmy B.C. Invest.

Na rovnakom poste v B.C. Invest v minulosti pôsobil i podnikateľ Ákos Fazekas, dnes člen predstavenstva spoločnosti Industrial Zone Kútniky. Do tretice v predstavenstve B.C. Invest pôsobí aj Zoltán Hegyi, ktorý je v predstavenstve spoločnosti Altenergo,

firmu, ktorá spoluvlastní spoločnosť N.O.S. Construction.

Práve Zoltán Hegyi zároveň pôsobí i v jednej z najznámejších biopalivových firiem Meroco.

Druhý spoluvlastník spoločnosti N.O.S. Construction je spoločnosť GameBet. Rovnako znejúce solárne zariadenie síce na Slovensku nefunguje, no personálne spája s fotovoltaickým biznisom sú očividné.

Bývalý podpredseda spoločnosti Ján Kubiš je v dozornej rade ďalšej firmy nesúcej meno „miliónového“ solárneho zariadenia Maltech a.s.

Tým sa však solárny labyrint zďaleka nekončí.

Dokonca i Malatinský

Podčiarkuje to ďalšia personálne prepojená skupinka firiem deliacich sa o meno so solárnymi elektrárňami. V nej ešte pred nedávnom figuroval i súčasný minister hospodárstva Tomáš Malatinský. Konkrétne sa jedná o zariadenia BCQ Systém, Fotosolar Tornaľa, a Solar In. Každá z prvých dvoch elektrární získala doplatok niečo nad milión eur. Solar In až 1,6 milióna.

DOPLATKY ZA 2011 (v miliónoch €)

1. Elektrárňu KOSIHY – 1,8
2. SOLAR IN - 1,6
3. N.O.S. Construction – 1,6
4. INDUSTRIAL ZONE KÚTNIKY – 1,6
5. SE 2010 – 1,6
6. PV Lučenec – 1,5
7. SSE – Solar – 1,5
8. European electroning Trading – 1,5

Nie je žiadnym prekvapením, že spoločné osoby možno nájsť i vo firmách s totožnými názvami. Asi najviac to ilustruje podnikateľ Vlastimil Majerčák, ktorý figuruje v predstavenstve spoločnosti ako Solar In, tak Fotosolar Tornaľa a v neposlednej rade i BCQ Systém.

Práve v poslednej menovanej firme, BCQ Systém, sa do 4.4. 2012 dokonca mohol stretávať i s budúcim ministrom. Práve Tomáš Malatinský totiž pôsobil dva roky v Dozornej rade spoločnosti.

Tomáš Ferenčák

Teplárenstvo nutne potrebuje reflexiu o svojom mieste v energetickej politike štátu

Vytvárať nové a modernizovať súčasné rozvody systémov centrálného zásobovania tepla. Práve to by malo byť jednou z priorit v operačných programoch zameraných na energetickú efektívnosť. Aj keď pôjde rádomo o miliardy eur. Hovorí pre energo **Jozef Legény**, senior manažér pre vzťahy so štátnou správou spoločnosti Dalkia.

Vo všeobecnosti sa ozýva v teplárenstve nevyhnutnosť nových investícií. Aké konkrétne investície plánujete v najbližších piatich rokoch a v akej celkovej výške?

Spoločnosť Dalkia pokračuje v realizácii investícií v zmysle platných zmlúv. V roku 2013 sa napríklad začne realizácia projektu energetickej efektívnosti pre 75 škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja. Tento typ zmlúv zabezpečujúcich investície do zníženia spotreby primárnych zdrojov energie pri zachovaní kvality vykurovania a dodávky teplej užitkovej vody (TUV), teda do zvýšenia energetickej efektívnosti, by mal v budúcnosti tvoriť najväčší podiel našich investičných aktivít. Zvyšovanie energetickej efektívnosti bude súčasne najväčším prispievateľom do nášho úsilia o zníženie dopadov našich aktivít na životné prostredie. Taktiež pracujeme na projekte obnovy rozvodov tepla v Bratislave, s investíciou niekoľkých miliónov eur v najbližších rokoch.

Čo sa týka trhu, pripravujete nové akvizície v teplárenstve, či presun do nových lokalít?

Spoločnosť Dalkia pôsobí v rámci celého Slovenska a prirodzene bude ďalej rozvíjať svoje aktivity. Hľadáme všetky potenciálne možnosti

na rozširovanie našich aktivít aj akvizíciami. Spoločnosti skupiny Dalkia mimo služieb zásobovania teplom poskytujú na Slovensku aj služby pre priemyselných klientov, komplexnú správu budov a energetické

„Kľúčovou výzvou pre teplárenstvo je jeho príspevok k zníženiu spotreby primárnych energetických zdrojov využitím KVET“

a multitechnické služby. Najväčší nárast predpokladáme v poskytovaní služieb zameraných na energetickú efektívnosť a znížovanie spotreby primárnych energetických zdrojov.

Aj v súvislosti s vyššou energetickou hospodárnosťou budov klesá odber tepla. Navyše tento trend bude pokračovať. Ako plánujete čeliť zníženiu odberov?

Trend zvyšovania energetickej hospodárnosti budov je prirodzený. Čím skôr bude ukončená etapa zateplovania klasických panelových stavieb, tým skôr sa odbery tepla stabilizujú a bude možné vykonať racionalizačné opatrenia na

jednotlivých okruhoch alebo v rámci celých sústav, ktoré sú viazané i na veľkosť odberov. Pôjde najmä o výmenu starých rozvodov za nové, ktoré budú dimenzované na nižšie úrovne odberu. Preto našich zákazníkov aj cestou nášho časopisu Termoinfo a aj inými spôsobmi podporujeme v ich úsilí znižovať spotrebu energie.

Traduje sa, že ešte socialistická teplárenská sústava kvalitatívne vyhovuje aj dnešným nárokom. Je možné s tým súhlasiť?

Typickým pre obdobie 1948-1989 bolo, že teplárenský zdroj sústavy centrálného zásobovania teplom (CZT) bol obvykle súčasťou energobloku priemyselného podniku. Tieto podniky po roku 1989 väčšinou ukončili činnosť a zákonite vznikol problém s predimenzovaným zdrojom v porovnaní s reálnou potrebou. Preto sa väčšina takýchto veľkých sústav rozpadla a jeden veľký centrálny zdroj bol nahradený niekoľkými menšími na vhodnom mieste v sústave. Často bolo toto riešenie prijímané v časovej tiesni a preto nemuselo byť vždy optimálne.

Prípadne aké výzvy má slovenské teplárenstvo aktuálne pred sebou?

Kľúčovou výzvou pre teplárenstvo je jeho príspevok k zníženiu spotreby

primárných energetických zdrojov využitím KVET, zastavenie procesu odpájania sa zákazníkov od CZT a naštartovanie procesu rozširovania existujúcich a vytvárania nových sústav CZT. Teplárstvo nutne potrebuje reflexiu o jeho mieste v energetickej politike štátu a o jeho trvalo udržateľnom modeli.

Kolko bude nevyhnutné celkovo investovať do infraštruktúry v rámci celého trhu?

V budúcom programovacom období 2014-2020 ak Slovenská republika chce dosiahnuť ciele v oblasti znižovania spotreby fosilných primárných zdrojov energie, je absolútne nevyhnutné, aby jedna z hlavných priorit operačných programov zameraných na energetickú efektívnosť a boj proti klimatickým zmenám bola podpora najmä do budovania nových a modernizácie existujúcich rozvodov sústav CZT. Táto podpora je nutná, lebo výška celkových investícií v závislosti od zvoleného mixu opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti môže byť rôzna, ale rádovo pôjde minimálne o miliardy eur.

Dalkia pôsobí na viacerých trhoch, je možné porovnať slovenskej teplárskú sústavu s ostatnými európskymi krajinami?

V našom obore podnikania je dôležité neustále porovnávať a hľadať najoptimálnejšie riešenia, aj keď sa situácie a používané palivá môžu odlišovať.

Pri poskytovaní služieb sme však obmedzení regulačným rámcom a želaniami našich zákazníkov. Pre Slovensko to konkrétne znamená, že na rozdiel od zákazníkov z krajín s vyššou priemernou životnou úrovňou, kde dodávka tepla a TUV je obvykle službou zabezpečenia tepelnej pohody a komfortu, teda zákazník mimo samotnej spotreby energie v cene služby platí i náklady spojené so zabezpečením kvalitatívnych parametrov v rámci objektu (udržiavanie stanovenej teploty a dodávka TUV v čase a v určitých priestoroch), na Slovensku zákazník nakupuje teplo ako komoditu a naše služby obrazne povedané končia pri merači tepla na päte objektu.

V čom je Slovensko špecifické? V ktorej oblasti je popredu alebo naopak zaostáva?

Aby sme nestratili relatívny náskok, ktorý sme mali v podiele domácností, ktoré sú vykurované CZT zo začiatku 90-tych rokov oproti vyspelým priemyselným krajinám, je potrebné najmä spresnenie územno-plánovacej legislatívy a trvanie na záväznosti územnoplánovacích dokumentov v stavebnom konaní, čo môže zastaviť eróziu existujúcich sústav CZT. Ďalej treba vytvoriť predpoklady pre spájanie malých sústav CZT do väčších celkov, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne využitie kombinovanej výroby elektriny a tepla v sústavách CZT. Je potrebné odbúrať legislatívnotechnické prekážky pre obnovu rozvodov CZT vyhlásením rozvodných sústav za infraštruktúru vo verejnom záujme s tým, že principiálne by mali byť jej vlastníkami obce a mestá, na ktorých území sa nachádza.

Teplárne sa masovo preorientávajú na biomasu. Dokedy odhadom bude biomasu výhodnejšia ako plyn?

Biomasu môže svoj boj na trhu s plynom dočasne prehrať vďaka nekonvenčnému zemnému plynu, ktorý so zvyšujúcou sa produkciou v USA a prípravami na jeho ťažbu v Európe môže zahýbať cenami

zemného plynu smerom dole. Biomasu však stále ostáva rozumným a trvalým zdrojom energie, ktorého význam neustále narastá.

Možno očakávať, že teplárne budú čoraz viac produkovať aj elektrinu? Vy ak sa nemýlim mate kogeneračné jednotky v Dalkia Industry Žiar nad Hronom a Dalkia Východné Slovensko.

Všade, kde existuje miesto odbytu tepla, je veľký potenciál pre jeho využitie v rámci kogenerácie. Logicky teda všetky takéto prevádzky so sebou prinášajú možnosť výroby elektrickej energie. Je to súčasný trend a zároveň je to aj naša oblasť podnikania, ktorú rozvíjame, ak nám to podmienky umožňujú. Pevne verím, že výrobcovia elektriny budú čo najviac nevyužitého tepla z výroby elektriny dodávať do sústav centrálného zásobovania teplom a mestá a regióny k tomu prispedia výstavbou diaľkových teplovodov. V tomto prípade vzrastie úloha prevádzkovateľov distribučných sietí, ktorí sú dnes vo väčšine aj výrobcami tepla. Aj tu však bude treba aj na základe požiadaviek novej smernice o energetickej efektívnosti upratať vo vzájomných vzťahoch, aby zisky jedného neboli dvojnásobnými stratami druhého.

Tomáš Ferenčák

Samosprávy a elektronické aukcie energií

Kým v Čechách mestá bežne siahajú po elektronických aukciách pri výbere dodávateľa energií, naše samosprávy majú stále čo doháňať.

Pozrite si stav e-obstarávania energií obcí a miest očami **Miroslava Macka**, Business Development manažéra spoločnosti eBIZ Corp a **Pavla Miroššaya**, konateľa spoločnosti Eunext aukcie.

V akom stave je v súčasnosti využívanie e-aukcií energií v obciach a mestách na Slovensku?

Miroslav Macko: Zaznamenávame nárast záujmu v súkromných firmách aj organizáciách verejnej správy. Obstarávanie energií vo verejnej správe začína práve v týchto dňoch, avšak už dnes cítime väčší záujem ako v minulých obdobiach. Žiaľ, stále si veľa subjektov najmä zo samosprávy neuvedomuje povinnosť obstarávania a zo zvyku podpisujú dodatky k starým zmluvám, často za predražené ceny.

Pavol Miroššay: Používanie elektronických aukcií v prípade obstarávania energií sa deje v dvoch základných úrovniach. Buď na použitie elektronickej aukcie obec alebo mesto zaväzuje predpokladaná hodnota zákazky, a teda samotný Zákon o verejnom obstarávaní, alebo sa nájdu aktívnejší starostovia a primátori, ktorí využijú možnosť vytvorenia konkurenčného prostredia v reálnom čase a získajú tak lepšiu cenu aj napriek nízkej predpokladanej hodnote zákazky.

Vo všeobecnosti by sa však dalo povedať, že význam využívania elektronických aukcií na nákup

energie je nedocenený. Mnohé obce a mestá by vďaka tomuto nástroju dokázali znížiť svoje výdavky na energiu a ušetriť prostriedky v rozpočte využiť na iné aktivity.

Čo by ste poradili obciam? Na čo si pri e-aukciách energií a pri následnom podpísaní zmluvy dávať pozor?

Miroslav Macko: Keďže ide o verejné obstarávanie podľa zákona 25/2006, je treba sústrediť sa na prípravu. Vykonať úvodný prieskum trhu pre určenie postupu obstarávania. Čo najpresnejšie zdefinovať predmet obstarávania tak, aby všetci budúci účastníci naceňovali to isté. Definovať podmienky budúcej zmluvy, respektíve znenie zmluvy zverejniť spolu s podkladmi a vyžadovať ju podpísanú ako súčasť ponuky.

Pavol Miroššay: Dôležitou radou pre obce je nepodceňiť prípravu celého obstarávania energií. Výsledok elektronickej aukcie respektíve verejného obstarávania obce zaväzuje k podpisu zmluvy, preto by si jednotlivé podmienky a náležitosti mali obce stanoviť na začiatku celého procesu. Predídu tým zbytočným problémom a nevýhodným zmluvným podmienkam.

O koľko, aspoň odhadom možno pri e-aukciách ušetriť, naopak čo sú ich hlavné úskalia?

Miroslav Macko: Najprv je treba určiť, čo vôbec úspora je. Niekde to je rozdiel starej a novej ceny. Inde to môže byť rozdiel predpokladanej a vysúťaženej ceny. Inde zas rozdiel medzi prvými ponukami získanými zadávateľom a cenami z aukcie. Videli sme aukcie s deklarovanou úsporou vyše 50 percent nákladov, ale pri štandardnom obstarávaní by takáto úspora získaná aukciou neprekročila desať percent.

Obecne platí, že rozdiel medzi starou cenou a novou cenou je pri prvoobstarávaní (rušením zmluvy s bývalým monopolom a riadnou súťažou) v ráde desiatok percent, nezriedka vyše 30 percent. Väčšinou ide o takzvanú objektivizáciu trhovej ceny, čo kladne cítia najmä samosprávy a iné organizácie s napätým rozpočtom.

Úskalím môže byť pri verejnom obstarávaní čas, pretože je treba od začiatku prípravy súťaže zohľadňovať časovú rezervu pre včasné oznámenie nového dodávateľa energie vyplývajúcu z legislatívy.

Pavol Miroššay: Najväčšie úspory pri využívaní elektronickej aukcie pri obstarávaní energií vznikajú v prípade zmeny z „klasického“ na takzvané alternatívne dodávateľa energií. Nespornou výhodou je konkurenčné prostredie v reálnom čase, ktoré umožňuje jednotlivým dodávateľom energií ihneď reagovať a znižovať svoju ponuku. Týmto spôsobom môže obstarávateľ energií dosahovať úspory aj na úrovni 20 až 30 percent.

(tf)

Verejné súťaže na dodávky tepla

Investícií do teplární v slovenských mestách a obciach pribúda. Pritom neraz nastáva situácia, kedy sú samosprávy síce vlastníkami zariadení na výrobu a dodávky tepla, no rozhodnú sa prevádzkovať teplárne cez súkromný subjekt. Prinášame päť rád, ako zorganizovať verejnú súťaž tak, aby ste na rozhodnutie nelútovali.

Overte si záujemcu

Triviálna, no najpodstatnejšia rada. Preverte si uchádzača. Určite „prevetrajte“ jeho odbornú spôsobilosť, či doterajšie skúsenosti v oblasti výroby a dodávky tepla. Vždy je lepšie preferovať skúsenú spoločnosť. Práve tá vám ľahko preukáže svoje majetkové pomery. V prípade významnejších investícií i vyhlásením banky o solvencii nájomcu, či prísľubom o poskytnutí úveru.

Nerozhoduje len cena

Práve s tým súvisí i druhé pravidlo. Len výsledná cena sa nesmie

pri rozhodovaní stať kľúčovým argumentom. Časom i na vysoké dohodnuté nájomné môže obec, či mesto doplatiť. Možno ešte významnejším rozhodujúcim parametrom je schopnosť nájomcu držať stabilnú cenu tepla po dohodnuté obdobie i rozsah potrebnej investície a predovšetkým istota, že svoje investičné záväzky dodrží.

Podmieňujte o dušu

Je nutné, aby obec v rámci výberového konania predložila vzor zmluvy, ktorá bude s uchádzačom uzatvorená a predovšetkým nemenná. Nebojte sa pritom stanoviť svoje podmienky. Dôležité je ustanovenie, aby zmenu ceny tepla odsúhlasila obec. Nezabudnite však ani na možnosť odstúpenia od zmluvy v prípade, že nájomca dohodnuté ujednanie neplní. V neposlednej rade vyhnite sa uzatváraniu zmlúv na neúmerne dlhé obdobie.

Nepodľahnite tlaku

Výberové konanie je jedna vec. No tým sa opatrnosť nesmie končiť. Ak si chcete byť istý, že výsledná zmluva nebude obsahovať nečakané novinky treba si dať pozor na dodatky. „Jednoducho nepodľahnúť tlaku nájomcu,“ podotýka Janka Klacikova. O každom dodatku musí rozhodnúť výlučne obecné zastupiteľstvo na základe dôkladnej ekonomickej, technickej i právnej analýzy.

Nepredvídateľné okolnosti

Najčastejším dôvodom dodatkov tak bývajú takzvané nepredvídateľné okolnosti. Napríklad zlý technický stav zariadení, ktoré preto potrebujú výrazne vyššie investície. Dodávateľ tepla tak často požaduje zníženie, či odpustenie nájomného, alebo spoluúčasť obce na investícii. Neraz takýto vyhroť argument, že inak dodávateľ nevie garantovať dodávku tepla.

(tf), Spracované z podkladov Janky Klacikovej

Zmeny dodávateľov elektriny a plynu

Postupujúca liberalizácia a „zľavové“ vojny medzi dodávateľmi energií umožňujú i komunálnej sfére uľahčiť svojmu rozpočtu. Obzvlášť v časoch, kedy sa tlak na hľadanie úspor stupňuje. Prinášame preto päť rád pre obce a mestá, ako si zaobstarať lepšie podmienky.

Prehľad na trhu neuškodí

Pravidelný prehľad cien trhu nikdy neuškodí. Vďaka prieskumu je možné získať reálny pohľad na súčasné ceny energií. Potom sa rozhodnúť, či zmeniť dodávateľa, alebo zostať pri súčasnom bez zbytočných administratívnych nákladov

Spýtajte sa vedľa v obci

Každá obec má síce odlišné odbery elektriny a plynu, no napriek tomu i skúsenosť „od susedov“ nie je k zahodzeniu. Zistite si koľko platia

a predovšetkým sa spýtajte na vec, ktorú prieskum trhu neodhalí. Ako sa im s dodávateľom spolupracuje. Predovšetkým aké v skutočnosti sú jeho služby.

Obstarávať, alebo nie?

Zákon o verejnom obstarávaní ukladá obciam povinnosť obstaráť elektrinu i plyn, ak hodnota zákazky presiahne desať tisíc eur bez DPH ročne. V tomto prípade je situácia jasná. Pod „desať tisícovou“ hranicou je možnosť i zmeniť dodávateľa len takzvaným prieskumom trhu. Využiť ho? Najčastejšie áno. Náklady na verejné obstarávanie totiž často môžu byť vyššie ako dosiahnutá úspora. „Extrémom sú preto malé obce, ktoré chcú obstarávať, no ich ročný odber len málo presahuje hornú hranicu pre prieskum trhu,“ upozorňuje Miroslav Macko, zo spoločnosti eBIZ Corp.

Špecifikujte o dušu

Nezanedbajte dobrú a kvalitnú prípravu zmluvy. Problémom sa vyhnete len ak budete mať presný a čo najdetailnejší popis predmetu obstarávania, minimálnej kvalitu predmetu obstarávania. „No vlastný návrh zmluvy nemá pre obce či stredne veľké mestá zmysel. No i v ich prípade možno špecifikovať konkrétne požiadavky na kvalitu a služby,“ podotýka Miroslav Macko.

Benefity navyše

Okrem cien sa dodávateľia predhňajú i v ponuke výhod navyše. Medzi inými preverenie výhodnosti CNG na pohon áut, čo je zaujímavé len pri veľkých mestách, bezplatné energetické poradenstvá, či optimalizáciu ističov, aby sa ušetrila spotreba. Pri prieskume trhu sa oplatí brať do úvahy preto nie len najnižšiu cenu, ale i možnosť využiť niektorý z ďalších benefitov.

100 miliónov EUR investovaných na Slovensku

Skupina STEFE už od svojho vstupu na Slovenský trh veľmi intenzívne pristupuje k modernizácii a zmysluplnému rozvoju CZT. Do projektov nevstupuje len majetkovo, ale primárne s jasnou víziou ich rozvoja do budúcnosti.

Banská Bystrica - komplexná modernizácia CZT

STEFE od svojho vstupu do Banskej Bystrice robí všetky potrebné kroky pre rozvoj Centrálného zásobovania teplom (CZT) z pohľadu efektivity i ekológie. Hneď úvodná investícia v roku 1997 mala hodnotu 440 mil. Sk. Bola vybudovaná moderná tepláreň a v nej bola inštalovaná v tej dobe ojedinelá plynová turbína na kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie. Celkovo STEFE v Banskej Bystrici investovalo do CZT už takmer 48 mil. EUR (1,5 mld. Sk)

V súčasnej dobe tak má v Banskej Bystrici už 80% všetkých teplovodných rozvodov formu moderných predizolovaných potrubí. Väčšina bytových domov už disponuje individuálnou Kompaktnou odovzdávacou stanicou tepla (KOST), ktorá umožňuje nastaviť režim a parametre dodávok tepla presne podľa individuálnych požiadaviek bytového domu. Ich počet - 460 je na slovenské pomery naozaj výnimočný, pričom všetky už sú, alebo v krátkej dobe budú diaľkovo monitorované a riadené z jediného, centrálného dispečingu teplárne.

Rimavská Sobota - celková obnova CZT a vybudovanie Inovatívneho energetického centra

Celkové investície STEFE od roku 1996 len na území Rimavskej Soboty dosiahli po vybudovaní Inovatívneho energetického centra (IEC) a generálnej obnove systému CZT spolu 17 mil. EUR, čo v tomto regióne predstavuje skutočne ojedinelý investičný počín.

Výmena teplovodných rozvodov v Rimavskej Sobote sa uskutočnila takmer súbežne s výstavbou energetického centra, vďaka ktorému sa dnes mesto môže pochváliť novým systémom CZT. Inovatívne energetické centrum využíva na výrobu tepla a elektriny dva obnoviteľné a jeden tradičný zdroj energie – biomasu, slnečnú energiu a zemný plyn. Všetky inštalované zdroje – kotolňa na biomasu, kogeneračná jednotka aj plynové kotly spĺňajú prísne emisné limity.

Tento projekt obnovy CZT patrí podľa hodnotenia Európskej banky pre obnovu a rozvoj medzi najúspešnejšie projekty energetickej efektívnosti na Slovensku. A za rok 2012 sa stal víťazom v kategórii Najväčšia úspora emisií CO₂ medzi projektmi v sektore diaľkového vykurovania.

Revúca - v roku 2008 pilotný projekt na báze biomasy

STEFE pôsobí v Revúcej od roku 1996. Počas tohto obdobia nainštalovala a z centrálného dispečingu riadi 174 KOST, z ktorých dodáva teplo pre približne 9 tisíc obyvateľov. Investície v Revúcej spolu presiahli 2,7 mil. EUR (50 mil. Sk).

V roku 2008 v spolupráci s externým partnerom uviedli do prevádzky projekt výroby tepla na báze biomasy, ktorý svojou filozofiou veľmi výrazne prispel k stabilizácii ceny tepla v meste. Tento projekt bol odbornými kruhmi ocenený ako Najlepší projekt energetiky za rok 2008. Na základe úspešnosti tohto projektu bola podobná forma spolupráce pri výrobe tepla využitá aj vo Veľkom Krťiši a v Banskej Bystrici.

STEFE je Ekologická Efektívna Energia pre Slovensko.

